

Tinea je gljivična kožna infekcija koju uzrokuje nekoliko različitih gljivica i općenito se klasificira po smještaju na tijelu.

- Atletsko stopalo (tinea pedis) je česta gljivična infekcija koja se obično javlja za toplog vremena. Obično je uzrokuje trihofiton ili epidermofiton, gljivice koje mogu rasti u toplim, vlažnim područjima između nožnih prstiju.

Gljivica može uzročiti vrlo blago ljuštenje bez drugih simptoma ih jače ljuštenje sa svrbljivim, grubim, bolnim osipom između nožnih prstiju i sa strane stopala. Mogu nastati i mjehuri ispunjeni tekućinom. Budući da gljivica izaziva napuknuće kože, atletsko stopalo može dovesti do bakterijske infekcije, naročito u starijih i u ljudi sa neodgovarajućim krvotokom u stopalima.

- Tineau cruris (tinea prepona) mogu uzročiti različite gljivica. Mnogo je češća u muškaraca nego u žena i razvija se češće za topla vremena. Infekcijom nastaju crvena područja nalik na prsten, ponekad sa malim mjehurima u koži oko prepona i iznad gornjih unutarnjih strana bedara. Stanje može biti jako svrbljivo i čak bolno. Često se ponovno javlja, jer gljivice mogu na koži neograničeno preživljavati. Čak uz ispravno liječenje, osjetljiva se osoba ponovno inficira.

- Tinea capitis (tinea glave) je uzrokovana trihofitonom ili drugom gljivicom, mikrosporom.

Vrlo je zarazna, pogotovo među djecom. Može uzročiti crveni ljuskavi osip koji katkada svrbi ili može dovesti do mrlje sa gubitkom kose bez osipa.

- Tinea unguium je infekcija noktiju koju uzrokuje trihofiton. Gljivica ulazi u novostvoreni dio nokta dovodeći do zadebljanog, mutnog i izobličenog nokta. Infekcija je mnogo češća na noktima nožnih prstiju nego ručnih. Inficirani nokat može se odvojiti od prsta, drobiti se i oljuštiti.
- Tinea corporis je također uzrokovana trihofitomom. Infekcija općenito dovodi od ružičastog do crvenog osipa koji katkada tvori okrugle mrlje sa svijetlim područjima u središtima. Može se razviti na svakom mjestu kože.
- Tinea barbe je rijetka. Većinu kožnih infekcija u području brade uzrokuju bakterije, a ne gljivice.

Liječenje tinea

Većina gljivičnih kožnih infekcija osim onih na koži glave i noktima su blage i obično se izliječe antigljivičnim kremama. Većina djelotvornih krema protiv gljivica može se nabaviti bez recepta. Antigljivični puderi općenito nisu tako dobri za liječenje gljivičnih infekcija.

Aktivni sastojci u lijekovima protiv gljivica su: mikonazol, klotrimazol, ekonazol i ketokonazol.

Obično se kreme primjenjuju dva puta dnevno i liječenje treba nastaviti tokom 7-10 dana nakon što osip potpuno iščezne. Ako se prebrzo prekine sa liječenjem, infekcija se ne iskorijeni pa se osip može vratiti.

Prije početka djelovanja antigljivičnih krema može proći nekoliko dana. U međuvremenu se često koriste kortikosteroidne kreme da bi se smanjio svrbež i bol. Kortizon u niskoj dozi može se kupiti u slobodnoj prodaji, za jače kortikosteroide potreban je recept.

Za ozbiljnije i tvrdokornije infekcije doktor može propisati liječenje griseofulvinom nekoliko mjeseci, katkada zajedno sa antigljivičnim kremama. Griseofulvin, koji se uzima oralno, je vrlo djelotvoran, ali može uzročiti nuspojave kao što su glavobolja, nelagodnost u želucu, preosjetljivost na svjetlo, osipi, otoke i smanjeni broj bijelih krvnih stanica (leukopenija). Nakon završenog liječenja griseofulvinom infekcija se može vratiti. Doktor može za gljivične infekcije kože propisati i ketokonazol. Poput griseofulvina, pripravak ketokonazola koji se uzima na usta može imati ozbiljne nuspojave uključujući bolest jetre.

Držanje zaraženog područja čistim i suhim smanjuje se daljnji rast gljivica i ubrzava izlječenje kože. Zaražena područja treba često prati sapunom i vodom, a zatim naprašiti talkom. Doktori

često preporučuju izbjegavanje pudera koji sadrže kukuruzni škrob, jer on može pospješiti rast gljivica.

Ako gljivična infekcija kože vlaži, može se razviti i bakterijska zaraza. Takva infekcija može se liječiti antibioticima. Neki doktori propisuju antibiotike koji se mogu primijeniti na kožu, drugi propisuju antibiotike koji se uzimaju oralno. Koža koja vlaži može se osušiti pomoću razrijeđene Burowljeve otopine ili Whitfieldove masti (i jedna i druga se dobiva bez recepta).